

Osuuskauppa Keskimaa

Hyvä hallintotapa Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

11.8.2023

 KESKIMAA

SISÄLTÖ

JOHDANTO	3
1. OSUUSKAUPPA KESKIMAA JA S-RYHMÄ	3
2. OSUUSKAUPPA KESKIMAA	4
2.1. Toiminta-ajatus ja tehtävät	4
2.2. Keskimaa-konsernin rakenne (tilanne 15.3.2021)	5
2.2.1 Johtamisprosessi	7
2.3. Sovellettavat säännökset	7
3. KESKEISET HALLINTOELIMET	8
3.1. Edustajisto	8
3.2. Hallintoneuvosto	9
3.2.1. Kokoonpano ja toimikausi	9
3.2.2. Päätöksenteko	10
3.2.3. Hallintoneuvoston tehtävät	10
3.2.4. Hallintoneuvoston puheenjohtaja	11
3.2.5. Vuosi 2022	11
3.2.6. Vuosi 2023	11
3.3. Hallitus	14
3.3.1. Kokoonpano ja toimikausi	14
3.3.2. Tehtävät	14
3.3.3. Kokouskäytäntö, päätöksenteko ja itsearviointi	15
3.3.4. Hallitus vuosi 2022	15
3.3.5. Hallitus vuosi 2023	16
3.4. Toimitusjohtaja	17
3.5. Keskimaan konsernijohtoryhmä	18
3.6. Tytäryhtiöt	19
4. TULOS- JA KANNUSTEPALKKIOJÄRJESTELMÄ	19
5. TILINTARKASTUS	20
5.1. Valinta	20
5.2. Vuosi 2023	20
6. SISÄINEN VALVONTA, SISÄINEN TARKASTUS JA RISKIENHALLINTA	20
7. TALOUDELLINEN RAPORTOINTI	21
8. MUU TIEDOTTAMINEN	21
9. HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄN PÄIVITYS	21

Johdanto

Osuuskauppa Keskimaan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää kuvaavassa selostuksessa (Corporate Governance Statement) kerrotaan, millä tavoin hyvää hallintotapaa ja omistajaohjausta noudatetaan Osuuskauppa Keskimaassa. Alueosuuskaupan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä perustuu osuuskuntalakiin ja muuhun toimintaa säätelevään lainsäädäntöön, osuuskaupan sääntöihin ja hallintoelinten hyväksymiin ohjesääntöihin ja työjärjestyksiin sekä yleisiin Corporate Governance -suosituksiin.

Hyvän hallintotavan tarkoituksena on löytää parhaat ja laadukkaimmat menetelmät ja tavat päätöksenteon tueksi. Hyvän hallintotavan tarkoituksena on varmistaa se, että omistajat tosiasiallisesti käyttävät heille kuuluvaa valtaa yrityksessä.

S-ryhmässä hyvää hallintotapaa on kehitetty mm. julkaisemalla Hallinto henkilön käsikirja vuodesta 1982 sekä jatkuvalla hallinto henkilöiden kouluttamisella. Hyvästä hallintotavasta käytetään julkisesti noteeratuissa yhtiöissä nimitystä Corporate Governance.

Hyvän hallintotavan noudattaminen on eri selvitysten ja kokemusten mukaan yrityksille hyödyllistä. Omistajat voivat käyttää heille kuuluvaa valtaa organisoidusti. Samalla toimielimet valvovat yrityksen operatiivista johtoa ja varmistavat, että lainsäädäntöä on noudatettu yrityksen toiminnassa ja vastuunjako on selkeä. Tärkein tavoite on kuitenkin yrityksen kehittyminen sekä lyhyen että pitkän aikavälin tavoitteiden mukaisesti.

Eri yritysten hallinnointimallit poikkeavat merkittävästi toisistaan riippuen siitä, millaisesta yrityksestä on kyse. Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antama yleinen ohjeisto ei suoraan koske osuuskauppoja. Keskuskauppakamari on kuitenkin suositellut, että esimerkiksi laajasti omistettujen osuuskunnat noudattavat suositusta tai selittävät syyt suosituksista poikkeamisiin.

Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmässä määritellään muun muassa osuuskaupan keskeisten hallintoelinten tehtävät ja vastuualueet, tytäryhtiöiden rooli ja hallinto, tulospalkkausjärjestelmän perusteet sekä sisäinen valvonta ja taloudellinen raportointi.

Selostuksen tavoitteena on lisätä osuuskaupan toiminnan läpinäkyvyyttä ja parantaa tiedonkulkua asiakasomistajille ja muille osuuskaupan sidosryhmille sekä siten lisätä kiinnostusta osuuskaupan toimintaan.

1. Osuuskauppa Keskimaa ja S-ryhmä

Osuuskauppa Keskimaa (jäljempänä myös Keskimaa) on S-ryhmään kuuluva alueosuuskauppa, joka toimii 23 kunnan alueella Keski-Suomen maakunnassa. Keskimaan omistavien yli 137 000 jäsentä, joita osuuskaupan sääntöjen mukaan kutsutaan asiakasomistajiksi.

S-ryhmä on osuuskauppojen ja niiden omistaman Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan sekä tämän tytäryhtiöiden (SOK-yhtymä) muodostama yhteistoimintaverkosto. S-ryhmän toiminta-ajatuksena on tuottaa kilpailukykyisiä palveluja ja etuja asiakasomistajille kannattavasti. S-ryhmään kuuluu 19 alueosuuskauppaa ja 8 paikallisosuuskauppaa. Osuuskauppojen omistama Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta toimii osuuskauppojen keskusliikkeenä ja tuottaa niille hankinta-, asiantuntija- ja tukipalveluita. SOK vastaa myös S-ryhmän strategisesta ohjauksesta ja liiketoimintaketjujen kehittämisestä.

S-ryhmän palvelut asiakasomistajille tuotetaan ensisijaisesti alueellisten osuuskauppojen toimesta ja palveluita täydennetään myös SOK:n tytäryhtiöiden harjoittamalla liiketoiminnalla sekä partnereiden tuottamilla palveluilla.

2. Osuuskauppa Keskimaa

2.1. Toiminta-ajatus ja tehtävät

Keskimaan toiminta-ajatus on: Tuotamme kilpailukykyisiä etuja ja palveluja asiakasomistajille kannattavasti.

Keskimaan sääntöjen mukaan sen tehtävänä on liiketoimintaa harjoittamalla tuottaa palveluja ja etuja jäsenilleen ja näin edistää jäsentensä taloudellista hyvinvointia. Osuuskauppa voi tuottaa palveluja tytäryhteisöjensä avulla tai muulla tavalla.

Osuuskaupan toimialana on vähittäiskauppa, matkailu- ja ravitsemiskauppa sekä palvelutoiminta.

Osuuskauppa voi rakennuttaa, omistaa ja vuokrata kiinteistöjä ja omistaa arvopapereita sekä käydä niillä kauppaa

2.2. Keskimaa-konsernin rakenne (tilanne 15.3.2022)

Keskimaa-konserni muodostuu emo-osuuskunta Osuuskauppa Keskimaasta, kahdeksasta (8) tytäryhtiöstä sekä neljästä (4) osakkuusyhtiöstä.

KONSERNIYRITYSOSAKKEET	Kotipaikka	Omistus- osuus %
Raatihotelli Oy	Jyväskylä	100,00
Koy Keuruun Pitäjätuvantie 6	Keuruu	100,00
Koy Järvikulman Talo	Pihtipudas	88,51
Koy Karstuset	Karstula	79,80
Koy Kannonkosken Liikekeskus	Kannonkoski	64,38
Jyväskylän Valtakulman Liikekiinteistö Oy	Jyväskylä	100,00
Koy Jyväskylän Hannikaisenkatu 37	Jyväskylä	54,07
Koy Palokanvarma	Jyväskylä	100,00
Koy Korpilahden Liiketalo	Jyväskylä	100,00

Yhdistelemättä jätetyt osakkeet

Koy Paavontie 33	Saarijärvi	100,00
------------------	------------	--------

OMISTUSYHTEYSYRITYKSET OSAKKUUSYRITYKSET

Koy Kaunispiirtti	Ivalo	50,00
Kyyjärven Paletti Oy	Kyyjärvi	28,77
Jyväskylän Messut Oy	Jyväskylä	20,89
Konginkankaan OP Liikekeskus	Konginkangas	29,50

Yhdistelemättä jätetyt osakkuusyhtysosakkeet

Koy Vuokrahanka	Hankasalmi	41,80
-----------------	------------	-------

Muut omistusyhtysyritykset

SOK	Helsinki	6,29
S-Pankki Oy	Helsinki	3,30
S-ryhmän Logistiikkakeskukset Oy	Helsinki	5,40
S-Voima	Helsinki	5,40

Keskimaan johto-organisaatio 1.1.2023

****Konsernijohtoryhmän jäsen**

2.2.1 Johtamisprosessi

Johtamisprosessi koostuu Keskimaan yritysraakenteesta, strategioista, käytettävistä johtamisperiaatteista sekä johtamista tukevista raportointi- ja tietojärjestelmistä. Johtaminen perustuu osuuskaupan yhtenäiseen johtamisjärjestelmään, joka on osa S-ryhmän yhteistä johtamisjärjestelmää.

Keskimaa hyödyntää liiketoiminnassaan S-ryhmän yhteisiä ketjuohjausorganisaatioita. Liiketoiminta-alue- ja palvelutoimintokohtaiset ketjuohjausorganisaatiot johtavat ja koordinoivat S-ryhmän ketjutoimintaa SOK:n hallituksen valvonnassa. Ketjuohjausorganisaatiot muodostuvat ketjuohjausyksiköistä ja niitä sparraavista tuki- ja viiteryhmistä. SOK:n hallitus päättää tuki- ja viiteryhmien kokoonpanosta.

2.3. Sovellettavat säännökset

Keskimaa on suomalainen osuuskunta, jonka päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan osuuskuntalakia, osuuskaupan sääntöjä, hallintoelinten hyväksymiä ohjesääntöjä ja työjärjestyksiä sekä toimialojen toimintaa koskevia muita säännöksiä ja SOK:n sääntöjä. Tytäryhtiöiden toimintaa säätelevät osakeyhtiölaki sekä eri säädöksiin ja ohjeisiin perustuvat yhtiön toimintaa ohjaavat konserniperiaatteet.

3. Keskeiset hallintoelimet

Osuuskaupan keskeiset hallintoelimet:

3.1. Edustajisto

Osuuskaupan jäsenten päätösvaltaa kaikissa osuuskunnan kokoukselle kuuluvissa asioissa käyttää osuuskunnan kokouksen sijasta edustajisto. Osuuskaupan jäsenet valitsevat edustajiston kokouksessa 17.8.2020 vahvistettujen sääntöjen vaalijärjestyksen mukaisesti edustajiston osuuskaupan jäsenten keskuudesta. Syksyn 2021 edustajiston vaalissa valittiin 50 jäsentä edustajistoon ensimmäistä kertaa suoralla vaalitavalla. Kaikki valitsematta jääneet ovat varajäseniä vaalijärjestyksen mukaisesti.

Edustajiston jäsenet ja varajäsenet valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan. Edustajiston jäsenten toimikausi alkaa ja edellisen edustajiston jäsenten toimikausi päättyy, kun S-vaalilautakunta on julistanut vaalin tuloksen.

Hallituksen tai hallintoneuvoston jäsen ei voi toimia edustajiston jäsenenä (Keskimään sääntöjen vaalijärjestys, kohta 3). Jos edustajistoon valittu henkilö kuuluu tai valitaan hallitukseen tai hallintoneuvostoon, hänen tulee erota edustajistosta ja hänen tilalleen edustajistoon kutsutaan varajäsen.

Mikäli edustajiston jäsen kuolee tai eroaa edustajistosta, kutsutaan hänen tilalleen varajäsen.

Keskimaa edustajiston vaali järjestettiin 4. –17.10.2021. Vaalilla valittiin 50-jäseninen edustajisto toimikaudeksi 2021–2025. Seuraavan kerran edustajiston vaalit järjestetään vuonna 2025.

Edustajisto kokoontuu sääntöjen mukaan kaksi kertaa vuodessa. Keväällä sen tärkeimmät tehtävät ovat tilinpäätösasioiden ja voitonjaon käsittely, vastuuvapauden myöntäminen hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle sekä nimeämisvaliokunnan valinta valmistelemaan mm. syyskokouksessa toimitettavia valintoja.

Syyskokouksessa edustajiston tärkeimmät tehtävät ovat hallintoneuvoston jäsenten ja tilintarkastajien valinnat. Tarvittaessa edustajisto voi pitää ylimääräisiä kokouksia.

Yksittäisistä edustajiston päätäntävaltaan kuuluvista asioista tärkeimpiä ovat osuuskaupan sääntöjen muuttaminen ja mahdolliset osuuskaupan toiminnan lopettamiseen tai sulautumiseen liittyvät päätökset.

Edustajiston kokouspalkkio v. 2022 oli 210 euroa ja vuonna 2023 se on 210 euroa.

3.2. Hallintoneuvosto

Osuuskuntalaki ei edellytä hallintoneuvoston asettamista, mutta osuuskaupan säännöissä on määritelty hallintoneuvoston olevan osa hallintomallia. Mittavan omistajamäärän osallistuminen päätöksentekoon edellyttää laajaa luottamushenkilö- ja omistajaedustusta hallinnossa ja siten hallintoneuvostolla on tärkeä rooli osuuskunnan toiminnassa.

Hallintoneuvosto edustaa omistajia ja toimii sille kuuluvan valvontatehtävän lisäksi päätöksentekofoorumina keskeisimpien strategisten kysymysten osalta. Hallintoneuvostolla on myös säännöissä todettuja liiketoimintaan liittyviä tehtäviä ja päätäntävaltaa. Varsinaiset operatiiviseen johtamiseen kuuluvat asiat kuuluvat osuuskunnan hallitukselle ja toimivalle johdolle.

Hallintoneuvoston tehtävät ovat osuuskaupassa huomattavasti laajemmat kuin listatuissa osakeyhtiöissä, joissa Corporate Governance -suositusten mukaan hallintoneuvoston toimivalta on rajattava mahdollisimman suppeaksi. Osuuskaupassa hallintoneuvoston rooli on merkittävämpi, jotta riittävä omistajaohjaus voidaan varmistaa osuuskuntamuotoisessa yritystoiminnassa. Osuustoiminnan tavoitteena on hoitaa tehokkaasti yhteisiä asioita. Toiminnassa pyritään aidosti varmistamaan omistajien kattava osallistuminen päätöksentekoon.

3.2.1. Kokoonpano ja toimikausi

Hallintoneuvostoon kuuluu 21 jäsentä, joista edustajisto valitsee 19 ja osuuskaupan henkilöstö 2 jäsentä.

Hallintoneuvoston jäsenet valitaan kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Vuosittain jäsenistä on erovuorossa noin yksi kolmasosa.

Hallintoneuvostoon tulee valita sellaisia osuuskaupan jäseniä, joilla on riittävä hallinnollisten ja liiketaloudellisten asioiden tuntemus, ja jotka edustavat mahdollisimman monipuolisesti osuuskaupan jäsenistöä.

Osuuskaupan henkilöstö valitsee henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetun lain perusteella hallintoneuvostoon kaksi jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

3.2.2. Päätöksenteko

Hallintoneuvosto valitsee toimikautensa ensimmäisessä kokouksessa kalenterivuodeksi kerrallaan keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joka puheenjohtajan esityneenä ollessa hoitaa tämän tehtäviä.

Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan kutsusta niin usein kuin asiat vaativat tai hallitus sitä esittää. Hallintoneuvosto on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ja heidät mukaan lukien yhteensä yli puolet sen koko jäsenmäärästä. Päätökseksi tulee sekä asiassa että vaalissa se mielipide, jota enemmistö on kannattanut tai johon puheenjohtaja äänten mennessä tasan on yhtynyt, paitsi puheenjohtajan vaalissa, jossa ratkaisee arpa.

Hallituksen jäsenillä ja tilintarkastajilla on hallintoneuvoston kokouksissa oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa. Hallintoneuvosto hyväksyy itselleen työjärjestyksen.

3.2.3. Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tärkeimmät tehtävät jakaantuvat kolmeen aihealueeseen:

- liiketoiminnan valvonta
- osuuskaupan toiminnan huomattavasta supistamisesta tai laajentamisesta päättäminen ja strategian vahvistaminen sekä
- hallituksen ja toimitusjohtajan valinta.

Hallintoneuvoston tehtävissä korostuvat valvontaan liittyvät kysymykset. Hallintoneuvosto saa toimitusjohtajalta ja hallitukselta säännöllisin väliajoin, käytännössä hallintoneuvoston kokouksissa, riittävät ja havainnolliset tiedot osuuskaupan tilasta ja kehityksen suunnasta.

Hallintoneuvoston toinen merkittävä tehtävä on alueosuuskaupan strategioiden vahvistaminen. Tähän ryhmään kuuluvia asiakokonaisuuksia ovat mm. liiketoiminnan painotukset ja keskeiset toimintaperiaatteet. Asioita käsitellessään hallintoneuvosto ottaa huomioon SOK:n hallintoneuvostossa päätetyt S-ryhmän strategiset tahtotilat.

Kolmantena avaintehtävänä hallintoneuvostolla on toimitusjohtajan ja hallituksen muiden jäsenten valinta.

Hallintoneuvosto on asettanut nimeämisvaliokunnan valmistelemaan mm. hallituksen jäsenten valintaa ja palkkioita.

3.2.4. Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Hallintoneuvoston kokouksen johtamisen lisäksi hallintoneuvoston puheenjohtajan keskeisiä tehtäviä ovat mm. valmistella yhdessä hallituksen kanssa hallintoneuvostolle esitettävät asiat sekä päättää yhdessä hallintoneuvoston varapuheenjohtajan kanssa toimitusjohtajan palkka- ja muista eduista hallintoneuvoston tarvittaessa antamien ohjeiden mukaisesti. Hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja osallistuvat hallituksen kokouksiin puheoikeudella.

3.2.5. Vuosi 2022

Hallintoneuvostossa oli 21 jäsentä v. 2022. Heistä kaksi oli henkilöstön keskuudestaan valitsemia henkilöstön edustajia.

Hallintoneuvosto kokoontui 4 kertaa vuonna 2022 ja jäsenten osallistumisprosentti oli 90,5 prosenttia. Hallintoneuvoston jäsenen palkkio vuonna 2022 oli 250 euroa kultakin kokoukselta tai tehtävään kuulualta toimitukselta päivässä. Hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausipalkkio oli 1510 euroa ja varapuheenjohtajan kuukausipalkkio 500 euroa. Lisäksi hallintoneuvoston jäsenet ovat oikeutettuja päivärahaan ja matkakustannusten korvaukseen osuuskaupan matkustussäännön mukaisesti. Hallintoneuvoston jäsenille maksettiin palkkioita vuonna 2022 yhteensä 68 720 euroa (summa sis. kuukausipalkkiot).

3.2.6. Vuosi 2023

Hallintoneuvoston jäsenen palkkio vuonna 2023 on 250 euroa kultakin kokoukselta tai tehtävään kuulualta toimitukselta päivässä. Hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausipalkkio oli 1510 euroa ja varapuheenjohtajan kuukausipalkkio 500 euroa. Lisäksi hallintoneuvoston jäsenet ovat oikeutettuja päivärahaan ja matkakustannusten korvaukseen osuuskaupan matkustussäännön mukaisesti.

Hallintoneuvoston jäsenet ovat oikeutettuja Osuuskaupan henkilökunnan ostoetuun. Ostoedun saavat halutessaan myös hallintoneuvoston jäsenen kanssa samassa taloudessa asuvat perheenjäsenet. Ostoetu on päivittäistavaroista -3 % *, tietokoneet ja pelikonsolit -3 %, kodinkoneet ja -tekniikka -8 %, muut käyttötavarat -15 %, ravintoloiden ruoka- ja juomatuotteet -25 % ja autopesut -50 %. Lisäksi ostoedun kautta on mahdollisuus yöpyä S-ryhmän hotelleissa alennettuun hintaan, mikäli huonevaraustilanne sen sallii. Ostoedun saaminen edellyttää S-Etukortti Visan debit- tai credit-ominaisuudella tai S-ryhmän lahjakortilla maksamista.

*) Päivittäistavarat Keskimään omissa kaupoissa -6 % vuoden 2023 loppuun saakka. -3 % asioidessasi muualla kuin Keskimään myymälöissä.

Vuonna 2023 hallintoneuvostossa toimii 20 jäsentä, joista kaksi on henkilöstön edustajia. Hallintoneuvoston jäsen Riitta-Maija Hautamäki menehtyi helmikuussa 2023, jonka jälkeen hallintoneuvostossa on ollut poikkeuksellisesti 20 jäsentä.

Sukunimi	Etunimi	Synt.	Ammatti	Aloitus
Hanho	Maria	1982	omistajayrittäjä	1.1.2017
Hautamäki	Hanna	1974	maatilayrittäjä, tradenomi	1.1.2018
Honkanen	Jorma	1964	maatalousyrittäjä	1.1.2012
Hovikoski	Mervi	1971	sairaanhoitaja	1.1.2020
Jormakka	Erkki	1963	yrittäjä	1.1.2018
Kettunen	Sami	1969	toimitusjohtaja	1.1.2016
Kumpulainen (**	Ritva	1967	marketpäällikkö	1.1.2022
Kyrö	Mika	1965	tekninen johtaja	1.1.2011
Lappalainen	Minna	1975	johtaja	1.1.2019
Lenkkeri (**	Kimmo	1966	myyjä	1.1.2023
Liukkonen	Ari-Pekka	1989	olympiaurheilija	1.1.2023
Lunttila	Tommi	1976	yrittäjä, maanviljelijä	1.1.2022
Paloniemi	Aila	1956	toimittaja, ex-kansanedustaja	1.1.2023
Penttinen	Henna	1974	lähihoitaja	24.4.2014
Pernu	Ilkka	1949	eläkeläinen, ylihoitaja	1.1.2019
Pouta	Petri	1973	huoltopäällikkö, upseeri	1.1.2021
Rautiainen	Timo	1974	myyntijohtaja	1.1.2021
Sahindal	Anna-Leena	1981	liikuntajohtaja	1.1.2013
Tammivuori	Elina	1986	yrittäjä, insinööri	1.1.2023
Weijo	Ahti	1975	virallinen mittaaja	1.1.2021
**) henkilökunnan edustaja				

			
Hanho Maria.	Hautamäki Hanna	Honkanen Jorma	Hovikoski Mervi
			
Jormakka Erkki	Kettunen Sami pj.	Kumpulainen Ritva (**	Kyrö Mika
			
Lappalainen Minna, vpj.	Lenkkeri Kimmo (**	Liukkonen Ari-Pekka	Lunttila Tommi
			
Paloniemi Aila	Penttinen Henna	Pernu Ilkka	Pouta Petri
			
Rautiainen Timo	Sahindal Anna-Leena	Tammivuori Elina	Weijo Ahti

**) Henkilöstön edustaja

3.3. Hallitus

3.3.1. Kokoonpano ja toimikausi

Hallitukseen kuuluu hallituksen puheenjohtajana toimiva osuuskaupan toimitusjohtaja ja 4–6 hallituksen jäsentä, jotka hallintoneuvosto valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan. Hallituksen jäsenillä tulee olla liiketaloudellisten ja hallinnollisten asioiden hyvä tuntemus ja heidän tulee olla osuuskaupan jäseniä.

Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan kalenterivuodeksi kerrallaan. Hallituksen jäsenet eivät saa olla osuuskaupan palveluksessa, toimitusjohtajaa lukuun ottamatta.

Osuuskaupassa hallintoneuvosto laajan omistajakentän edustajana valitsee hallituksen jäsenet. Valinnan valmistelutyön tekee hallintoneuvoston valitsema hallituksen ulkopuolinen nimeämisvaliokunta. Koska hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet, jäsenehdokkaista ei ole tarpeen ilmoittaa osuuskaupan jäsenille. Omistajat saavat riittävän tiedon jäsenehdokkaista hallintoneuvoston jäsenten kautta, mikä on myös suosituksen tavoitteena. Hallintoneuvoston valintamenettely varmistaa omistajien vaikuttamismahdollisuudet hallituksen kokoonpanoon ja sitä kautta koko konsernin toimintaan.

3.3.2. Tehtävät

Hallituksen tehtävänä on huolellisesti toimien edistää osuuskaupan etua. Se huolehtii osuuskaupan hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus hoitaa osuuskaupan asioita lakien, näiden sääntöjen, edustajiston ja hallintoneuvoston päätösten sekä hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti. Hallintoneuvosto vahvistaa hallituksen työjärjestyksen.

Hallitus vastaa osuuskaupan liiketoiminnan menestyksellisyydestä. Hallituksen tärkeimmät tehtävät ovat:

- päättää osuuskaupan keskeiset strategiat ja tavoitteet,
- päättää vuosittain osuuskaupan taloudelliset kokonaistavoitteet ja tarvittavat toimintasuunnitelmat
- päättää investoinnit
- johtaa ja valvoo operatiivista liiketoimintaa

Osuuskaupan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmässä Corporate Governance-suosituksessa mainittujen valiokuntien tai niitä vastaavien elinten perustamisesta päättää hallintoneuvosto, kun osakeyhtiöissä päätöksen tekee suosituksen mukaan hallitus.

Hallituksen ulkopuolinen nimeämisvaliokunta on nähty hallituksen sisäistä nimitysvaliokuntaa tarkoituksenmukaisemmaksi osuustoiminnallisessa yrityksessä johtuen hallitus-hallintoneuvosto -hallintomallista. Hallituksen yhteyteen perustettava palkitsemisvaliokunta ei ole tarpeellinen, koska palkitsemiseen liittyvät päätökset tehdään hallintoneuvostossa.

3.3.3. Kokouskäytäntö, päätöksenteko ja itsearviointi

Toimitusjohtaja valmistelee ja kutsuu puheenjohtajana koolle hallituksen kokoukset. Hallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä, mukaan lukien puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, on paikalla. Hallituksen päätökseksi tulee se ehdotus, jota enemmistö on kannattanut, tai jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Lisäksi hallituksen kokouksiin osallistuvat hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat.

Hallituksen kokouksista laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittavat kokouksen puheenjohtaja ja vähintään yksi hallituksen siihen valitsema jäsen.

Hallitus arvioi säännöllisesti toimintaansa ja työskentelytapojansa tekemällä itsearvioinnin kerran vuodessa.

3.3.4. Hallitus vuosi 2022

Hallintoneuvosto valitsi 16.12.2021 hallitukseen puheenjohtajan lisäksi neljä jäsentä, joiden toimikausi alkoi 1.1.2022 ja päättyi 31.12.2022.

Sukunimi	Etunimi	Ammatti	Koulutus	Syntymävuosi	Hallitus alkaen	S-ryhmään
Määttä	Antti	toimitusjohtaja	KTM	1966	16.8.2010	1.6.1991
Lamberg	Juha-Antti	professori	FT	1968	1.1.2019	1.1.2019
Tikkanen	Suvi	markkinointijohtaja	KTM	1982	1.1.2021	1.1.2021
Uotinen	Markku	toimitusjohtaja	KTM	1963	1.1.2014	1.1.2014
Äänismaa	Pekka	elinkeinopäällikkö	MMM	1973	1.1.2018	1.1.2016

				
Määttä Antti pj.	Lamberg Juha-Antti	Tikkanen Suvi	Uotinen Markku	Äänismaa Pekka

Hallitus kokoontui 11 kertaa vuonna 2022 ja jäsenten osallistumisprosentti oli 98 prosenttia.

Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenten palkkiot vuosittain. Hallituksen jäsenten kokouspalkkio vuonna 2022 oli 480 € kokoukselta. Lisäksi maksettiin 910 euron suuruinen kuukausikorvaus. Tehtävän hoitamiseen liittyvät toteutuneet matkakulut korvataan osuiskaupan matkustussäännön mukaisina. Hallituksen jäsenille maksettiin kokouspalkkiota vuonna 2022 yhteensä 75 990 euroa (summa sis. kuukausipalkkiot).

Hallituksen jäsenistä hallituksen puheenjohtajalle, toimitusjohtajalle, ei makseta hallituksen kokous- eikä kuukausipalkkiota. Hallituksen sihteerinä toimii talousjohtaja Niko Toivanen.

3.3.5. Hallitus vuosi 2023

Hallintoneuvosto valitsi 13.12.2022 hallitukseen puheenjohtajan lisäksi neljä jäsentä, joiden toimikausi alkoi 1.1.2023 ja päättyy 31.12.2023.

Sukunimi	Etunimi	Ammatti	Koulutus	Syntymävuosi	Hallitus alkaen	S-ryhmään
Määttä	Antti	toimitusjohtaja	KTM	1966	16.8.2010	1.6.1991
Lamberg	Juha-Antti	professori	FT	1968	1.1.2019	1.1.2019
Tikkanen	Suvi	markkinointijohtaja	KTM	1982	1.1.2021	1.1.2021
Uotinen	Markku	toimitusjohtaja	KTM	1963	1.1.2014	1.1.2014
Äänismaa	Pekka	elinkeinopäällikkö	MMM	1973	1.1.2018	1.1.2016

				
Määttä Antti pj.	Lamberg Juha-Antti	Tikkanen Suvi	Uotinen Markku vpj.	Äänismaa Pekka

Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenten palkkiot vuosittain. Hallituksen jäsenten kokouspalkkio vuonna 2023 on 480 € kokoukselta. Lisäksi maksetaan 910 euron suuruinen kuukausikorvaus. Tehtävän hoitamiseen liittyvät toteutuneet matkakulut korvataan osuuskaupan matkustussäännön mukaisina. Hallituksen jäsenistä hallituksen puheenjohtajalle, toimitusjohtajalle, ei makseta hallituksen kokous- eikä kuukausipalkkiota.

Hallituksen jäsenet ovat oikeutettuja osuuskaupan henkilökunnan ostoetuun. Ostoedun saavat halutessaan myös hallintoneuvoston jäsenen kanssa samassa taloudessa asuvat perheenjäsenet. Ostoetu on päivittäistavaroista -3 %, tietokoneet ja pelikonsolit -3 %, kodinkoneet ja -tekniikka -8 %, muut käyttötavarat -15 %, ravintoloiden ruoka- ja juomatuotteet -25 % ja autopesut -50 %. Lisäksi ostoedun kautta on mahdollisuus yöpyä S-ryhmän hotelleissa alennettuun hintaan, mikäli huonevaraustilanne sen sallii. Ostoedun saaminen edellyttää S-Etukortti Visan debit- tai credit-ominaisuudella tai S-ryhmän lahjakortilla maksamista.

Hallituksen sihteerinä toimii Keskimaan talousjohtaja Niko Toivanen.

3.4. Toimitusjohtaja

Osuuskaupalla on toimitusjohtaja, jonka tehtävänä on johtaa osuuskaupan toimintaa lain ja sääntöjen sekä hallintoelinten päätösten ja ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtajan ollessa estyneenä hänen sijaisenaan on hallintoneuvoston siihen määräämä henkilö.

Osuuskunnan palveluksessa oleva toimitusjohtaja toimii myös hallituksen puheenjohtajana. Tämä listattuja osakeyhtiöitä koskevasta suosituksesta poikkeava käytäntö on perusteltua, koska osuuskaupalla on hallintoneuvosto, joka valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan toimintaa. Lisäksi hallintoneuvoston puheenjohtajalla on säännöissä määritellyjä valvontaan liittyviä erityistehtäviä.

Osuuskaupan hallintomallissa hallintoneuvosto nimittää toimitusjohtajan ja hyväksyy toimitusjohtajasopimuksen ehdot. Koska toimitusjohtaja toimii hallituksen puheenjohtajana, ei toimitusjohtajan nimitys voi olla hallituksen tehtävä, niin kuin listattuja osakeyhtiöitä koskeva suositus edellyttää.

Osuuskaupan toimitusjohtajana on toiminut 16.8.2010 alkaen kauppaneuvos, KTM, Antti Määttä.

Määttä Antti	syntymävuosi 1966, koulutus KTM
Päätoimi:	Keskimaa, toimitusjohtaja 16.8.2010 alkaen
Eläkesopimus:	kyllä, maksuperusteinen

Keskeinen työkokemus:

Satakunnan Osuuskauppa, toimitusjohtaja 2004–2010
Satakunnan Osuuskauppa, Prismajohtaja 1997–2003
Satakunnan Osuuskauppa, markkinointi- ja ryhmäpäällikkö 1994–1997
Jollas Instituutti, kouluttaja 1992–1994

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät:

SOK:n hallituksen jäsen	1.1.2022 –
Jyväskylän Messut Oy hallituksen jäsen	2015–
Keski-Suomen kauppakamari, hallituksen puheenjohtaja	2020–
Jyväskylän yliopistosäätiö, hallituksen puheenjohtaja	2020–

Vuonna 2022 toimitusjohtajalle maksettiin palkkaa sekä lyhyen ja pitkän aikavälin tulospalkkioita 517 172 euroa. Tässä summassa ovat mukana myös luontoisedut.

3.5. Keskimaan konsernijohtoryhmä

Konsernijohtoryhmän tehtävänä on avustaa toimitusjohtajaa ja hallitusta tavoitteena koordinoida ja valmistella hallitukselle annettavia esityksiä. Näitä esityksiä ovat mm. osuuskaupan liiketoimintastrategiat, tavoitetasot, toimintasuunnitelmat ja budjetit sekä merkittävät investointi- ja realisointihankkeet. Konsernijohtoryhmällä ei ole lakiin tai osuuskaupan sääntöihin perustuvaa toimivaltaa. Konsernijohtoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa.

Vuonna 2022 konsernijohtoryhmälle (ei sisällä toimitusjohtajaa) maksettiin palkkaa sekä lyhyen ja pitkän aikavälin tulospalkkioita 1 102 303 euroa. Tässä summassa ovat mukana myös luontaisedut.

Konsernijohtoryhmän esittely:

Määttä Antti	syntymävuosi 1966
Koulutus	KTM
Päätoimi:	toimitusjohtaja 16.8.2010 alkaen
S-ryhmässä	1991 alkaen
Eläkesopimus:	kyllä, maksuperusteinen
Kyllönen Vesa	syntymävuosi 1968
Koulutus	KTM
Päätoimi:	toimialajohtaja, market- ja tavaratalokauppa 1.9.2020 alkaen
S-ryhmässä	31.1.1995–16.8.2014 ja 1.9.2020 -
Eläkesopimus:	kyllä, maksuperusteinen
Kunelius Pasi	syntymävuosi 1970
Koulutus	KTM
Päätoimi:	toimialajohtaja, matkailu- ja ravitsemiskauppa 1.1.2008 alkaen
S-ryhmässä	1994 alkaen
Eläkesopimus:	kyllä, maksuperusteinen
Tervanen Heikki	syntymävuosi 1970
Koulutus	KTM
Päätoimi	toimialajohtaja, liikennemyymälä- ja polttonestekauppa 1.1.2008 alk.
S-ryhmässä	1995 alkaen
Eläkesopimus:	kyllä, maksuperusteinen
Luoma Noora	syntymävuosi 1980
Koulutus	FM
Päätoimi:	viestintä- ja markkinointijohtaja 1.8.2017 alkaen
S-ryhmässä	2017 alkaen
Eläkesopimus:	kyllä, maksuperusteinen
Thusberg Kaisamaria	syntymävuosi 1974
Koulutus	KTM
Päätoimi	henkilöstöjohtaja 4-2014 alkaen
S-ryhmässä	4-2014 alkaen (aiemmin 1999–2000)
Eläkesopimus:	kyllä, maksuperusteinen
Toivanen Niko	syntymävuosi 1977
Koulutus	KTM
Päätoimi	talousjohtaja 11.8.2014 alkaen
S-ryhmässä	2003 alkaen

Eläkesopimus:

kyllä, maksuperusteinen

			
Määttä Antti toimitusjohtaja	Kyllönen Vesa toimialajohtaja	Kunelius Pasi toimialajohtaja	Tervanen Heikki toimialajohtaja
			
Luoma Noora viestintä- ja markkinointijohtaja	Toivanen Niko talousjohtaja	Thusberg Kaisamaria henkilöstöjohtaja	

3.6. Tytäryhtiöt

Tytäryhtiön hallitus valitsee yhtiön toimitusjohtajan, mutta valinta edellyttää osuuskaupan hallituksen hyväksynnän. Tytäryhtiöiden hallitusten jäsenet valitaan osuuskaupan toimintaluottamushenkilöistä. Osuuskaupan hallitus päättää esityksistä tytäryhtiöiden hallitusten jäseniksi kunkin yhtiön yhtiökokoukselle. Liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden toimitusjohtajat eivät pääsääntöisesti kuulu ko. yhtiön hallitukseen. Tytäryhtiöiden toimintaa ohjataan osuuskaupan hallituksen päättämin konserniperiaattein.

4. Tulos- ja kannustepalkkiojärjestelmä

Koko henkilöstö on tulos- ja kannustepalkkiojärjestelmän piirissä. Henkilökunnan kannustepalkkiojärjestelmän piirissä ovat kaikki Keskimaan työntekijät, pois lukien henkilökohtaisen tulospalkitsemisen piirissä olevat henkilöt (kts. seuraava kappale). Henkilökunnan kannustepalkkiojärjestelmän tarkastelujakso on 4 kuukautta ja maksimipalkkio on yksi euro per tehty työtunti.

Henkilökohtaisen tulospalkitsemisen piirissä ovat johto, esimiehet ja asiantuntijat. Heidän kohdalla tulospalkkiojärjestelmässä arviointijakso on yksi vuosi ja palkkion maksimimäärä 1,5–3 kuukauden palkkaa vastaava summa.

Konsernijohtoryhmällä ja keskijohdolla on käytössä lisäksi pitkän aikavälin palkkiojärjestelmä, jossa arviointijakso on kolme vuotta ja palkkion enimmäismäärä arviointijaksolta on 4,5–9 kuukauden kokonaispalkkaa vastaava summa.

Tulos- ja kannustepalkkiojärjestelmän perusteet hyväksytään vuosittain hallituksessa. Toimitusjohtajan osalta tulospalkkausjärjestelmän perusteet hyväksyy hallintoneuvosto. Kriteereinä ovat mm. tulos, prosessien tehokkuus, asiakastyytyväisyys ja henkilöstötyytyväisyys. Palkkiomittareita on asetettu määriteltynä sekä osuuskaupan ja oman vastuualueen että koko S-ryhmän näkökulmista.

5. Tilintarkastus

5.1. Valinta

Osuuskaupan edustajisto valitsee tilintarkastajat edustajiston nimeämistoimikunnan suorittaman valmistelun pohjalta.

17.8.2020 vahvistettujen sääntöjen mukaan Osuuskaupan tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä, kirjanpitoa ja hallintoa tarkastamaan valitaan varsinaisessa edustajiston kokouksessa yksi tai kaksi tilintarkastajaa, joista yhden tulee olla tilintarkastuslaissa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö ja tarvittaessa yksi tai kaksi varatilintarkastajaa.

5.2. Vuosi 2023

Osuuskaupan edustajisto päätti kokouksessaan 28.11.2017, että KPMG Oy toimii Keskimään tilintarkastajana toistaiseksi. Päävastuullisena tilintarkastajan toimii KHT Johanna Gråsten. Keskimään edustajiston totesi syyskokouksessa 25.11.2022 tilintarkastuksen jatkuvan päätöksen mukaisesti.

6. Sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja riskienhallinta

Osuuskaupan hallituksella on vastuu toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä, osuuskunnan hallinnosta sekä kirjanpidon, varainhoidon ja juoksevan hallinnon lainmukaisuudesta ja luotettavuudesta sekä riskienhallinnasta. Lisäksi toimitusjohtaja, toimialojen ja liiketoimintayksiköiden johtajat ja tytäryhtiöiden hallitukset toimitusjohtajineen toteuttavat liiketoiminnan ohjausta ja valvontaa päivittäisessä toiminnassa omalla vastuualueellaan.

Osuuskaupassa on nimetty sisäinen tarkastaja suorittamaan sisäiseen tarkastukseen liittyviä tehtäviä. Sisäinen tarkastaja toimii toimitusjohtajan alaisuudessa ja raportoi säännöllisesti toimitusjohtajalle ja hallitukselle. Hallitus hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen ja toimintasuunnitelman.

7. Taloudellinen raportointi

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan osuuskaupan ja myös S-ryhmän kattavalla taloudellisten tunnuslukujen, trendien ja ennusteiden raportoinnilla. Kattavan sisäisen raportoinnin lisäksi osuuskauppa julkistaa säännöllisesti tiedot taloudellisesta menestyksestä ja liikevaihdon kehityksestä.

Osuuskauppa julkistaa tilinpäätöksensä ja vuosikertomuksensa keväällä.

8. Muu tiedottaminen

Osuuskaupan viestinnästä vastaava yksikkö huolehtii siitä, että asiakkaiden ja sidosryhmien käytössä on riittävästi oikeaa tietoa osuuskunnasta ja sen toiminnasta.

Tietoa on saatavilla pyydettyäessä kirjallisesti sekä kotisivujen välityksellä. Koko S-ryhmän tiedot ovat osoitteessa www.s-ryhma.fi.

Osuuskaupan omien kotisivujen osoite on www.keskimaa.fi.

Yhteystiedot:

Talousjohtaja Niko Toivanen, 010 767 3030, niko.toivanen@sok.fi

Johdon assistentti Suvi Elonheimo-Tikkanen, 010 767 3009,

suvi.elonheimo-tikkanen@sok.fi

9. Hallinto- ja ohjausjärjestelmän päivitys

Osuuskaupan hallinto- ja ohjausjärjestelmä on nähtävillä osuuskaupan internet-sivuilla. Päivitys tehdään tarpeen vaatiessa, vähintään kerran vuodessa.